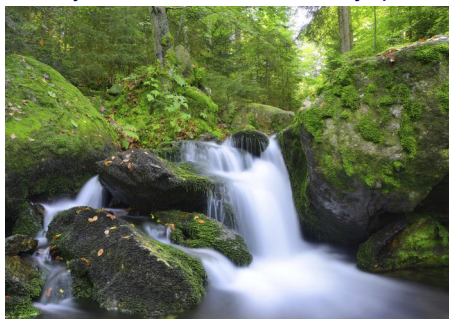

Šumava i Třeboňsko na křižovatce. Vyhraje příroda, nebo byznys?

Šumava i Třeboňsko na křižovatce. Vyhraje příroda, nebo byznys?

Šumava i Třeboňsko nyní stojí před otázkou, kterým směrem se do budoucna vydat. Obě chráněná území jsou přírodně mimořádně cenná, zároveň ale mají i velký ekonomický potenciál. V rozhodování o svém dalším vývoji by jim mohl pomoci výzkum absolventky [Přírodovědecké fakulty UK](#) a dnes doktorandky na [Fakultě humanitních studií UK](#) Mgr. Zuzany Harmáčkové, která sleduje proměny krajiny a její vliv na kvalitu života člověka v ní.



„Biosférické rezervace UNESCO Třeboňsko a Šumava jsou typické značným přírodním i kulturním bohatstvím, příroda a společnost se v nich navzájem silně ovlivňují. Navzdory tomu, že se jedná o chráněná území, obě oblasti čelí protichůdným tlakům na ekonomický rozvoj na jedné straně a ochranu přírody na druhé. Hlavním cílem mojí práce proto je zhodnotit, jak se krajina studovaných oblastí potenciálně může vyvíjet v budoucnu a jaký dopad tento vývoj může mít na různé typy přínosů lidské společnosti, jako jsou např. regulace klimatu, regulace kvality vody, turistický a rekreační potenciál, estetická kvalita krajiny nebo produkce zemědělských plodin,“ vysvětlila doktorandka, která se zaměřuje na studium problémů na pomezí přírodních a společenských věd a působí v Centru výzkumu globální změny Akademie věd ČR.

„Do projektu zapojuji místní aktéry – obyvatele, ekonomické subjekty, orgány ochrany přírody a další – a v rámci seminářů, strukturovaných rozhovorů a diskuzí zjišťuji jejich priority ohledně budoucího rozvoje krajiny, např. rozšiřování pěstování jednotlivých plodin, zvýšení kapacity rekreačních zařízení atd. Tyto informace pak pomocí prostorového modelování, v prostředí GIS – geografických informačních systémů – převádím na mapy potenciálního budoucího využití krajiny. Pomocí dalších modelů a ekonomického hodnocení nakonec hodnotím přínosy, které krajina může poskytovat,“ nastínila způsob svého výzkumu.

Právě Třeboňsko a Šumavu si Zuzana Harmáčková zvolila proto, že oba regiony v současné době stojí na křižovatce a rozhodují se o tom, jakým způsobem se budou rozvíjet. „Vzhledem k tomu, že v případě obou oblastí se může jednat jak o výrazně ochranný, tak o ekonomicky zaměřený typ rozvoje, mohla by moje práce přinést další z řady informací, které se při tomto typu rozhodování zvažují,“ podotkla.

I když je Zuzana Harmáčková teprve v polovině práce, začínají se rýsovat už první výsledky. „Pro mě zatím asi nejzajímavějším zjištěním je, že zatímco v krátkodobém horizontu řada místních aktérů upřednostňuje intenzivnější využívání krajiny, např. nárůst turistických kapacit, intenzivní zemědělství atd., protože je považují za ekonomicky přínosnější, z dlouhodobého pohledu se při započítání širší škály přínosů – např. regulace kvality vody a eroze, vizuální kvalita – ukazuje, že zachování přirozenějšího stavu krajiny může být pro místní obyvatele z ekonomického hlediska i z hlediska kvality života výhodnější,“ upozornila.

Výzkumný projekt Zuzany Harmáčkové finančně podpořila [Grantová agentura Univerzity Karlovy](#). V současné době doktorandka pobývá na stáži na prestižním zahraničním pracovišti zaměřeném na studium environmentálních věd Stockholm Resilience Centre při Univerzitě ve Stockholmu, které se zabývá různými aspekty vzájemného ovlivňování přírodního prostředí a lidské společnosti a zkoumá přístupy k budování dlouhodobě udržitelné společnosti. Jak sama říká, pro její výzkumnou práci je to, že mohla vyjet na zkušenou do tohoto centra, mimořádně přínosné.